

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1998/15

Karar Sayısı : 1998/12

Karar Günü : 5.5.1998

R.G. Tarih-Sayı :R.G.'de yayımlanmamıştır. (Red)

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Gürün Sulh Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu'nun 31. maddesini yürürlükten kaldıran 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerinin Anayasa'nın 12., 13., 87. ve 91. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Sanıklar hakkında, ruhsatsız olarak açıktan içki satışı yapmaları nedeniyle yetkili mercilerin emirlerine uymamak savıyla açılan davada, Mahkeme, 560 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname'nin, 4250 sayılı Yasa'nın 31. maddesini yürürlükten kaldıran hükümlerinin iptali istemi ile doğrudan başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenen Yasa Kuralı

24.6.1995 günlü, 560 sayılı "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname"nin 20. maddesinin itiraz konusu dördüncü fıkrası şöyledir:

"8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu'nun 1 inci maddesinin 4 üncü fıkrası ile 12, 13, 29, 30, 31 ve 34 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır."

B- İlgili Yasa Kuralı

4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu'nun yürürlükten kaldırılan konuyla ilgili 19. ve 31. maddeleri şöyledir :

1- "Madde 19- (Değişik: 14/6/1984 - 3023/1 md.)

İspirto ile bira ve şarap dahil her çeşit ispirotolu içki satmak isteyenler İnhisarlar İdaresinden ruhsat almaya mecburdurlar. Bu ruhsatın esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca objektif kurallar belirlenerek düzenlenecek bir yönetmelikle tespit edilir.

Açık olarak satanlar 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 7 nci maddesine göre en büyük mülki amirden, içki yerleri için aranan ruhsatı almaya mecburdurlar.

Öğrenci yurtları, spor kulüpleri, hertürlü öğretim ve eğitim kurumları, kahvehane, kıraathane, pastahane, bezik ve briç salonlarında ispirto ile bira ve şarap dahil her çeşit ispirtolu içkinin satışına ruhsat verilmez.

İspirto ile bira ve şarap dahil her çeşit ispirtolu içkinin radyo, televizyon ve Devlete ait hertürlü kurum ve kuruluşlar aracılığıyla reklamının yapılması yasaktır."

2- "Madde 31- (14.6.1984 - 3023) Ondokuzuncu maddeye göre ruhsat almadan satış yapanlar üç aydan altı aya kadar hapis ve ellibin liradan ikiyüzellibin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır."

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, ilk inceleme raporu, dava dosyası ve ekleri, iptali istenilen Kanun Hükmünde Kararname kuralları ve dayanan Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri ve öbür yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Yasa'nın 28. maddesine göre itiraz yoluyla yapılan başvurularda, Anayasa Mahkemesi'nin görev alanı, başvuran Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada uygulayacağı yasa kuralı ile sınırlıdır.

Uygulanacak yasa kuralından amaç, bir davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan ya da tarafların istek ve savunmaları çerçevesinde bir karar vermek için gözönünde tutulması gereken kurallardır.

İtiraz yoluna başvuran Mahkeme, 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu'nun sanıkların eylemine ilişkin özel düzenleme getiren 31. maddesini yürürlükten kaldıran 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 21. maddesinin dördüncü fıkrasının iptalini istemektedir.

Mahkemenin bakmakta olduğu dava ise, ruhsatsız olarak açıktan içki sattıkları savıyla sanıkların Türk Ceza Yasası'nın 526. maddesine göre cezalandırılmaları istemine ilişkindir.

Bu nedenle, 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 21. maddesinin itiraz konusu dördüncü fıkrası bakılmakta olan davada uygulanacak kural değildir.

Başvurunun, Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

V- SONUÇ

24.6.1995 günlü, 560 sayılı "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname"nin 21. maddesinin dördüncü fıkrası, bakılmakta olan davada uygulanacak kural olmadığından Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle BAŞVURUNUN REDDİNE, 5.5.1998 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Esas Sayısı : 1998/15
Karar Sayısı : 1998/12

Başkan	Başkanvekili	Üye
Ahmet Necdet SEZER	Güven DİNÇER	Samia AKBULUT
Üye	Üye	Üye
Haşim KILIÇ	Yalçın ACARGÜN	Mustafa BUMİN
Üye	Üye	Üye
Sacit ADALI	Ali HÜNER	Lütfi F. TUNCEL
Üye		Üye
Fulya KANTARCIOĞLU		Mahir Can ILICAK